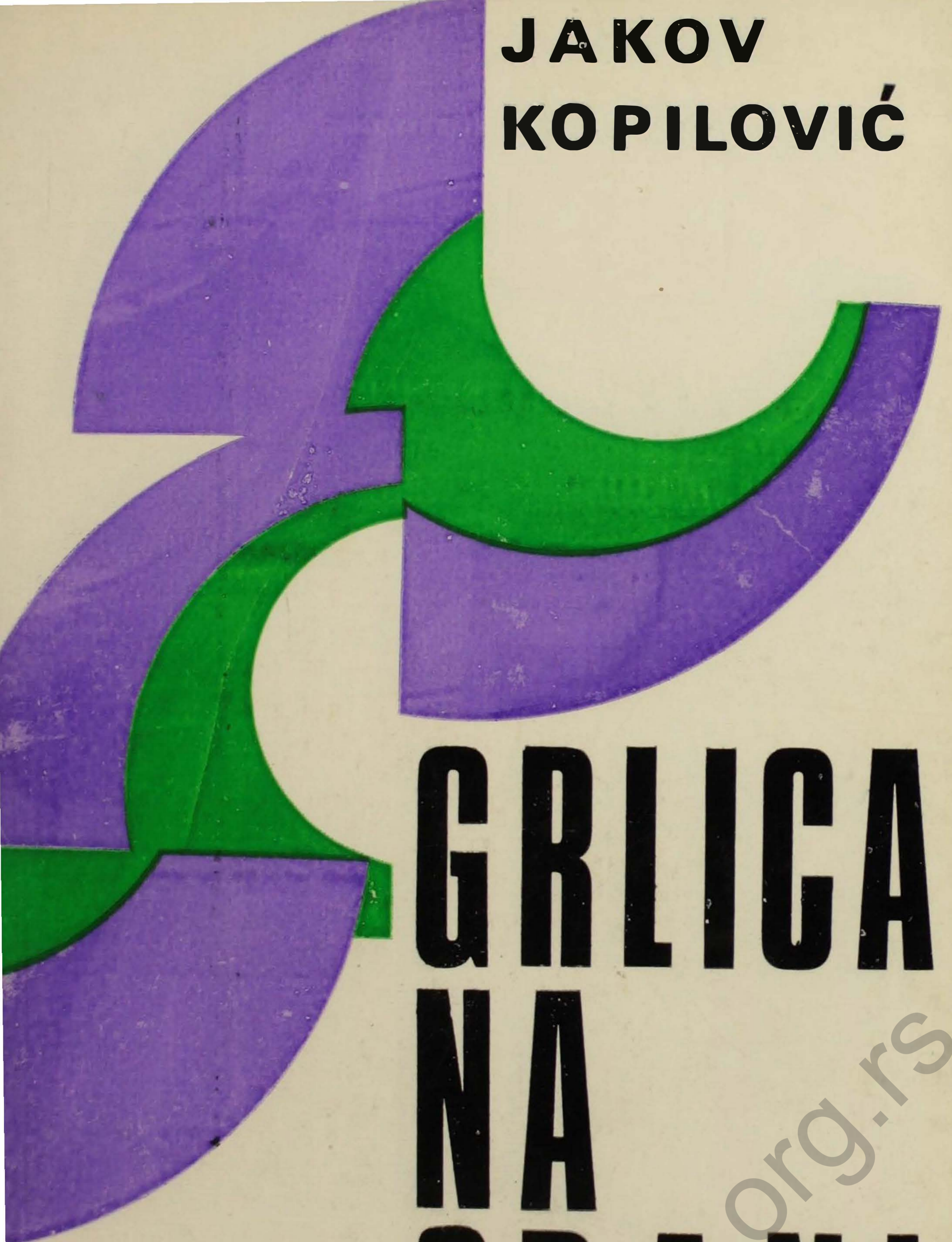

**JAKOV
KOPILOVIĆ**

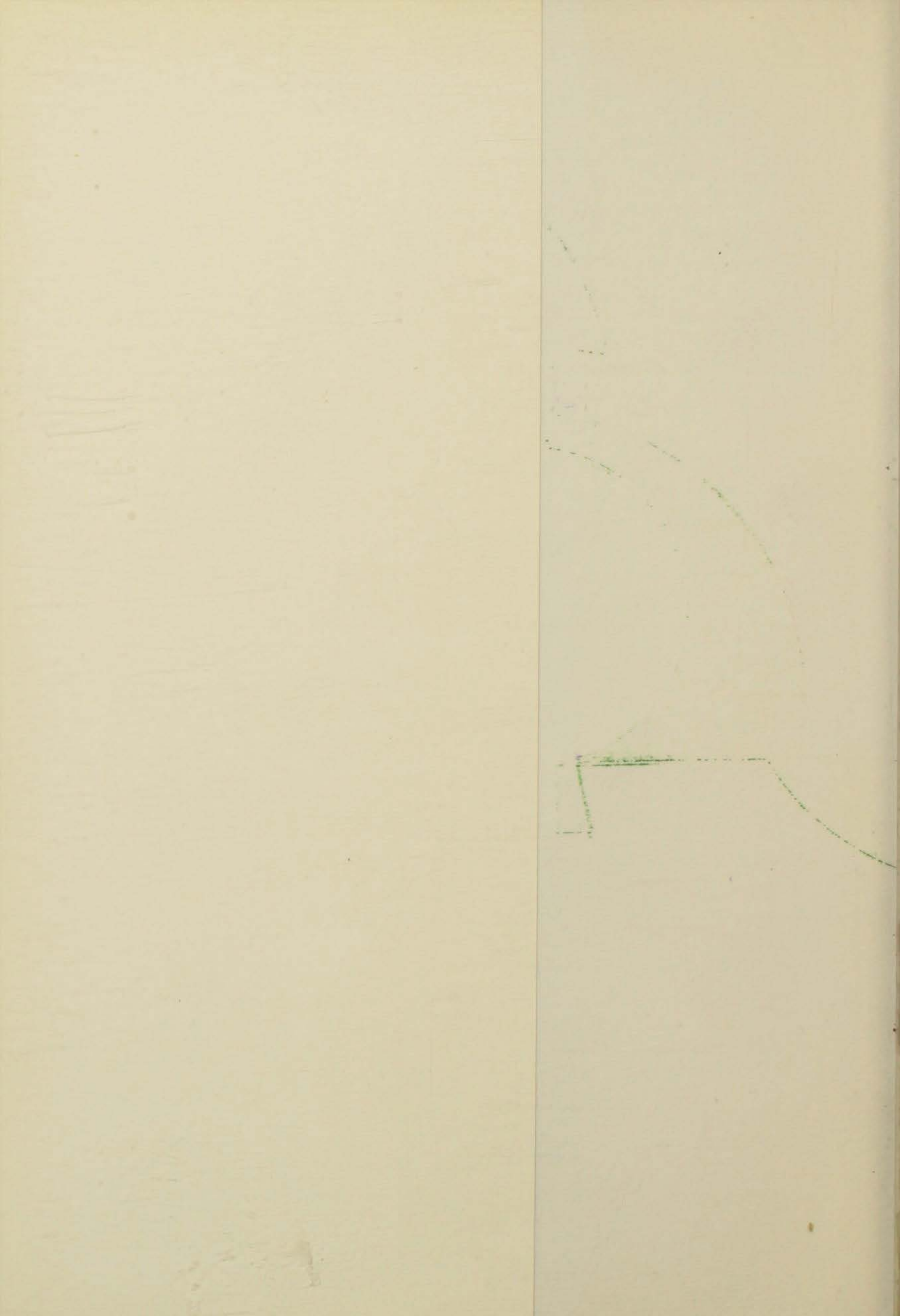

GRILICA

NA

GRANI

www.knjaz.org.rs

JAKOV KOPILOVIĆ / GRLICA NA GRANI

zkvh.org.rs

BIBLIOTEKA TOKOVI

8

Uređuje:
REDAKCIONI ODBOR

Tehnički urednik:
ŽIVADIN JANKOVIĆ

Naslovna strana:
MILAN POZNOVIJA

OSVIT
IZDAVAČKO ODELJENJE ČASOPISA RUKOVET

JAKOV KOPILOVIĆ

Grlica na grani

OSVIT / SUBOTICA / 1970.

zkh.org.rs

INSTITUT „IVAN ANTUNOVIĆ”

Br.: .....

S U B O T I C A

KNJIŽNICA „IVAN KUJUNDŽIĆ”

Gospodinum
Blasku Deharyu

Nikolovics

Subotica, 7. 03. 1971.

Prof. Jovanovic

I DIO

GR LICA

zkvh.org.rs

GRLICA

*Grlicu u srcu nosim,
u kavezu.*

*Proljeće čekam,
da joj slobodu dam.*

*A ja opet
ostajem —
s a m.*

*
*   *
*

*U san se uselio
lik tvoj,
jabuko,
s grane olovne.*

*Sunce je sjelo na oblak.
Čamova daska života
stasa oblinom.*

*Nikome ne pada
napamet
da plovi danas —
i s t i n o m.*

*
*   *

*Plugovi zaorali
ledinom mladosti
moje.*

Daleko je . . .

*Posijmo radosti.
i njive plodove zovu.*

*
*   *

*Odzorila zrakom
prepelica jutra.*

*Radost odlazi
korakom.*

I trag ostavlja u prahu.

*Vjetre večeri skore,
opet duvaj —
do zore.*

*
*   *
*

*Naborana haljina oblaka
niz doline plavih obronaka*

*toči se tiho,
i nečujno teče —
veče.*

*
*   *
*

*Smaragd samoće
blista prazninom
u srcu
mom.*

A stol?

*Ni bokal,
ni bol.*

*
* *

Na sprudu života
lađa dana —
latica
slapa.

I san iz daljine
svijeću pali
na nebeskom odru.

Ostaj nasukana,
lađo mog života.

A ja ću kopnom
u obližnje šume.

Ima zvijeri i za me.

*
*   *

Pod drvetom
raspetom granom
ranjena tišina
krvari,
i samoća peče.

Ležim.
Ne vidim zemlju.

U okovu nebo.

Praporci neba —
zvijezde
u noći
zvone.

*
*   *
*

Noć pod kosom nečešljanom,
i zlatan orah
na boru
čeka —
svoju zoru.

*
*   *

*S usana osmijeh uzmi,
i zoru,
i sreću
dana.*

*U šaksiju svoje samoće
zasadi
ciklame.*

*Uzmi mi i san
iz srca.*

*Vječno ću bdjeti nad tobom,
o zemljo moja,
i grobom.*

*
*   *
*

*Praskozorjem
teret noći tinja.*

*Iz pepela žar se kezi
jutrištem.
Zora se ježi.*

*Usne dana
srču
smolu smrče.*

*Na vrbama srca —
svirale.*

*U prsima
zima.*

PJESNIK U APOTECI

*Stoji s receptom u ruci
neznam, izgubljen i sam,
ko umorni brod u luci
u posljednji jesenski dan.*

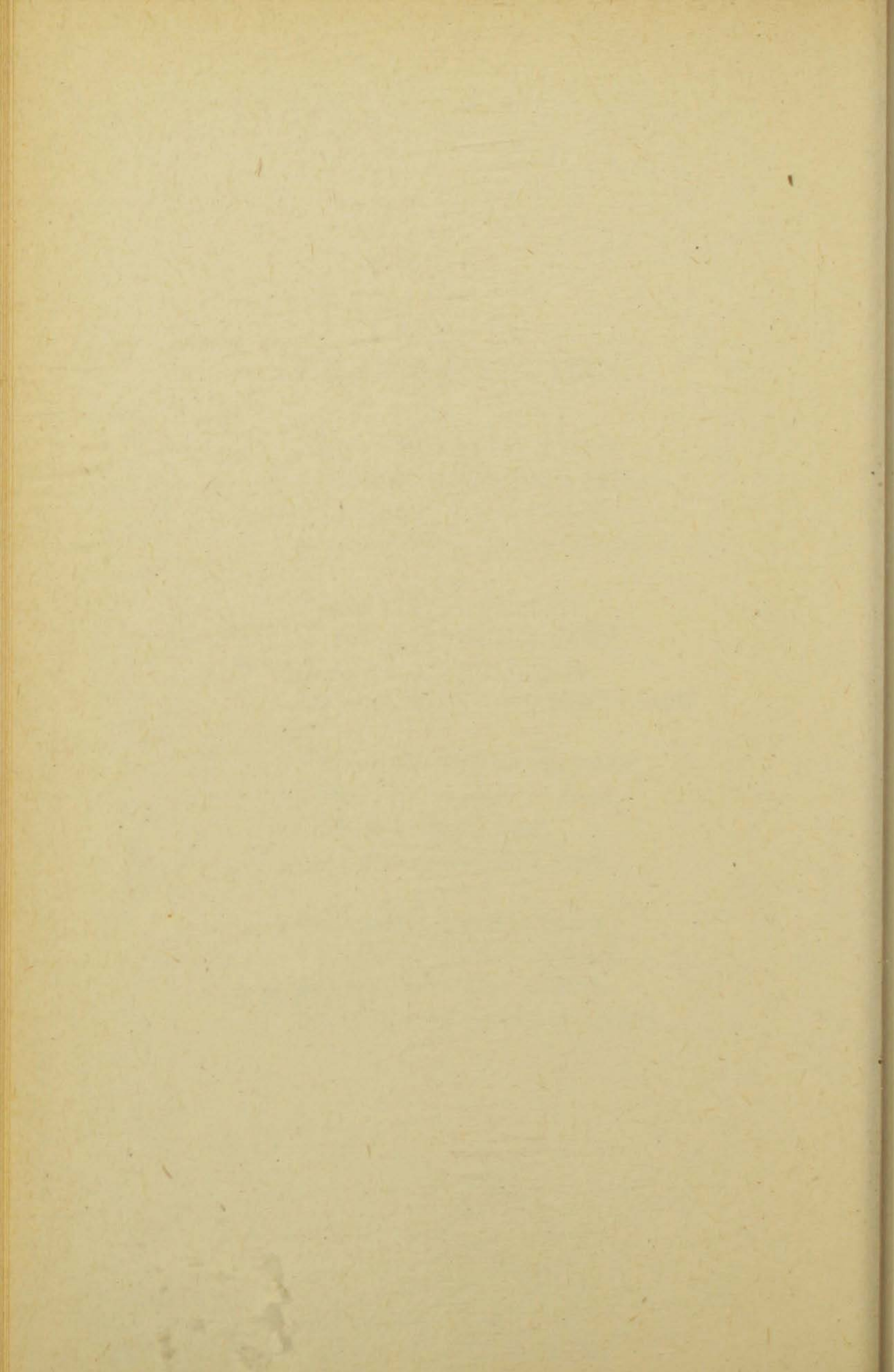
*Traži li lijeka tijelu,
il' mu je bolestan duh?
Sanja li sestru bijelu
ko svagdašnji nasušni kruh?*

*Šta misli, tko će da zna?
Dok nosi recept u ruci,
željan tišine i sna
ko kasni putnik u luci.*

*Nizvodno putuje tako,
i ko da se žuri — plovi;
ko jesenski list polako
gase se s pjesnikom snovi.*

GRANE

zkvh.org.rs

LOVAC

Čast
strastima trske na vjetru.

U mutljagu krv.

*S puškom odapetom
na fazana letim
svijetom.*

*
*   *

*Pod strehom
oka dva,
pjesma
krila sklopila.*

*Mlijeko poteklo svijetom.
Nekom.
Svemu tom
tko zna
jadac pod svilom?*

*Stijenom suza se slila
siva svojom pozadinom.*

*
*   *

Unosim pjesmu
u boju lista.
Jesen će u goste cvijeću.

Ponesi, devojko,
svoje uvojke —
nemirne noći
u njedrima.

Unosim pjesmu
u srce.
Bjelutak sunca.

Ponesi pjesmu
bjelinom oblaka
ljubavi,
ljubavi ljudima.

*
*   *

Zamirisa poljski cvijetak
na jastuku
srca moga,
a usnule ptice bola,
podnebesje krilom zovu.

Kamen neba,
neman siva
nijemo stoji
iznad glava.

A usnule ševe
boluju —
sive boja
zaborava.

*
*   *

Zlato zvijezda —
plakete.

Pjesmu slažem.

Pjesmu njenu.

Uspomenu
tiho
tiho
u snu zovem:
ime njeno.

Plakete zvijezda.

VEČERNJI MOTIV

*Njive su moje oči —
njiska kasnih konja.*

Praporci zvijezda.

*Netko mi sunce
uzme
u zajam do noći.*

*Vonja
suvonjava noć.*

Gljive salaša.

*Zlatom izvezene
grive oblaka.*

Vranci jure u kas.

GLAS

*Kada mi zemlja
popije oči,
nećeš me više
gledati, noći,
pijana noći.*

*Ne molim milost
u toj samoći.*

*Odlazim zemlji
žilama svojim,
i dalje postojim.*

VRTEŠKA APRILA

*Zelena vina aprila,
u čašama naslada.*

Grane uvija svila.

Skoro će majska parada.

Srce ljudi je lišće,

prkosi vjetru zeleno.

Njive su igralište.

Život je opet vreteno.

*
*   *

Noćas su jeleni
daleko od loga
rozima zatresli zvijezde.

Suncokret zore,
i dan opijen
oblakom putuje nijem.

*
*   *

*Za jednu ljubav
manje je ljudi,
zavisti ponor
otima krila.*

*Mamurna stabla.
pijanih grana
u žuti svežanj
složila šator.*

*Novčići sunca
padaju s neba.*

*Na dlanu srca
topline moje
po zemlji mole.*

MILE ULICE

Mozaik moje mladosti
pod nogama jeseni.
Uvelo lišće — radosti.
Magla se u oku pjeni.

Ne kunem ni jedan dan.
Jesen donosi zlato.
U brige živ zakopan,
još živim samo zato.

Kad nestane praćke,
kojom me gađa noć.
Čudne ponoćne vraćke
vratit će smrti moć.

Mozaik moga života
pod slojem lake žutice,
proljeću iza plota
šapnut će: zbogom, ulice.

*
*   *
*

*Zeleni vetar
s čipkama oblaka
kao svaka travka.*

*Oblina dana
miluje sunce,
i ja —
nasunce.*

IZA KIŠE . . .

*Grudva sunca polako kopni.
Iza oka oblaka suze vruće
na obrazu brazde.*

*Ko sivo pruće
iz zemlje —
gliste.
Zbogom u bespuće.*

SVJETLOST PJESNIKA

*Toplinu cvijeta
dlanom dana ćutim,
i miris
proljeća.*

*Cvijeće,
cvijeće . . .*

*Lisnate krošnje
pjevaju mladost
veselim granama.*

*
*   *

Otvori prozore
veselih zjenica,
večeri.

Nasmiješi se granama,
i nizinama.

Rasuti đerdani
noći
blistaju na prsima
ravnica.

BJELUTAK

*Bjelutak
na dnu vode
sanja sjajem.*

*Gledam za lastom —
svilena ode.
A ja ostajem,
i
trajem.*

*Ispod krova neba
zelena zova
lista zavičajem.*

DUKAT

Ostaje pepeo misli
iz vatre,
plamena riječi.

Iverje,
iverje —
riječi.

Vrba čarobnica
od smrti otkala život.

Na slici neba
dukat
od zlata mjeseć.

S L I K A

*Mudrost trava raste
iz srca svake brazde.*

*Kosti stabala malaksale,
u sjenu grana pale.*

*Milujem lice lišća
cijelim bićem bola.*

Ištem dašak boja.

KROŠNJE

*U žurbi žutimo
na straži života;
oproštaje slutimo
u liku Don Quijotea.*

*Vrte se vjetrenjače
na vjetru kao lude.
Nema viteza koji plače
za mačem. Neka bude!*

*Srce je svaki list žut.
Spreman na zadnji put
okreće se sunčanoj strani.
Zlato šušti na grani.*

Krvare mirisi jeseni.

*
*   *

*Gonjene godine ginu nam,
svaki dan —
u okovu.*

*Jeseni, nemoj stizati
bosim nogama travnjake.*

*
*   *

*I u snu sliku ti nosim,
srce je škrinja sunčana.
Danas je bjelutak nasmijan
nestao pod krinkom.*

*Milujem sliku slutnjama.
Grozdovi zore dozreli.
Vino će poteći srebrno.
O, dođi da ga pijemo.*

VINKOVCI

(Pjesniku Vladi Kovačiću u spomen)

*Tu uz Bosut sitan vezak veze
nasmijana slavonska ravnica,
ko djevojka rumenoga lica,
dok sokakom voze stare čeze.*

*Iz daljine suton kao sjeta
spušta svoje neprozirne mreže;
noge hodom prolaznika teže
ostavljaju dan svoj što ocvjeta.*

*Tu uz Bosut sjedim i ja samac,
slušam pjesmu jablana i vrbe,
i vječnosti što se za nas skrbe
i u beskraj opremaju čamac*

*kojim i ti plovio si prije
u smiraju jednog sjetnog dana,
s tobom pjesma još neispjevana,
Kovačiću, diko Slavonije.*

II DIO

zkv.h.org.rs

OD ČELIKA RIJEČI

Topla slama ljubavi . . .
Jasle vremena sadašnjeg.
Suton s rukama, rutavi,
prebacuje sunce za brijeg.

Nije važno koliko je zvijezda
na nebu ostalo za nama.
Avioni, nova gnijezda
ptica, lete. Čeličana.

Ptice, srebrne ptice!
Njivice, države svijeta —
prostor — klupko letilice,
krik oko prsta raketa.

SRCE LETAČA U SVEMIR

*Rasti ranjeno srce
u bol, u stijenu golemu,
i grob svoj da imam
samotan, sâm u njemu.*

*I ovi umorni sati,
što se roje, i stoje
na pragu vječnosti i Patnje
svijetova, i ove zemlje*

*čekaju svoju smrt:
polumjesec ili krst,
ili crvenu zvijezdu
smiraj svakom gnijezdu.*

AKO SI . . .

*Ako si skrila se u zelene trave,
ako si postala trava,
venut ćeš, kad jesen dođe.*

*Skupi nebeske visine plave
u njedra svojih želja
i čekaj prvu zvijezdu,
kad prođe
u beskrajnom padanju.*

*I ti se daruj snu,
i valu krvi,
i nadanju,
ako nisi zelena trava.*

*Ako si skrila se među zvijezde,
ako si postala zvijezda,
sjat ćeš neznana
u visinama.*

*A zašto sve to,
kad je najljepše biti
ČOVJEK,
i ništa više.*

IDILA KELEBIJE

Oslobođena slutnje
jenjava ranjena noć
na proplanku jutra.

I srna večeri
s oblakom u logu.

Negdje jelen
nogu pred nogu
zelen tepih pase.

I rogovima baca
sunce
na se.

KRILA U OLUJI

PIPE

*S drvenom puškom i s konjem drvenim
ratuje,
bez mača,
praznim pogledom i crvenim obrazom,
nijem u svojoj tami,
i bez plača,*

*jaše prašinom nemuštih sokaka,
i pred svakom kapijom stane:
Pu . . . puu! . . . puca od jutra do mraka.*

*Zamišljen konjić u krvi od pilotine
izdiše ranjen kraj mrtva junaka.
i Pipe pogibe.
Daleko od istine
nestade iz našeg mravinjaka.*

I PSI . . .

*I psi su prestali da laju
svojim jezikom
u našem kraju.*

*A sluge odavno šute.
I misli mržnjom zamrznute
zoru svoju slute
ko ljudi.*

*
*   *

Utisnula zora istinu
u čelo
čovjeka
čemerņog.

Slomljen rog mjeseca
ne zove ovce
ispašom.

Tama tišinom tamnuje.
Ždrjebad žerava boluje,
hamove hoće srebrne.
Bičevi pucaju nebeski,
zmijski palucaju oblakom.

PRED PLOČOM PALOG DRUGA

Moj družo, u ploči još živ si
slovima zlatnim upisan za vječnost.
A plod tvoje krvi još kisi,
i suši se korito rječno,
kad joj ljudska ruka
zaustavi hod
prije jeseni.

Moj družo, pred imenom tvojim
žigosan sam,
sâm,
a nisam kriv —
životom svojim.

NA PRISILNOM RADU

Lopatu i omču o vratu
nosila su braća
na prisilnom radu.

Misao je praćka
s mržnjom kao kamen.
Zavitlam: Moja će Subotica
kao ptica
poletjeti,
a ti ćeš umrijeti
zeleni zmaju,
prokleti.

I Z V O N A

*Zaustavite zvona,
i stavite im spona,
da klepeću nesreću.*

*Nad oltarom kruna.
A crkva je puna
nedoklana runa.*

*Za svetog Stjepana
sva stada poklana
jednog dana.*

ZA ČOVJEČANSTVO

I jendek Kraljevića Marka
i jezici i janjci za klanje.
Oštre se noževi. Skoro će gozba.
Gospodin Mars sprema se u pohod.
Jedne stare Knjige novo je izdanje
istrošene ideje o Sreći.
Ko nova poslanstva
ova proročanstva:
»krv će poteći
iz snova
Čovječanstva.«

N E S M I S A O

*Ima li smisla
golubove glinene gađati,
kada je presvisla
bijela golubica slobode?*

*Mutna je voda ponijela
sve nas
u zgarišta i pepelišta
ko vlast:
u
Ništa.*

PRED SPOMENIKOM PALIH

*Mladost su lopatama gomilali,
i radost
u smrt slali.*

*A mi smo mali
praćke zavitlali,
mržnjom zavitlali,
i nismo se dali.*

Zato smo pali.

BAČKA 1941. GODINE

Nije Bačka
pobjegla u zbjeg:
Dél vidék.

To je zemlja junačka,
i vaša vračka,
i varka
okopnit će
ko snijeg iz jarka,
kad sunce sine
iz visine —
SLOBODE.

*
*   *

*Ljuljašku djeca
objesila o klin,
zabavu svoju.*

*O, da smo djeca!
Smijehom jabučica
srca razgaljena,
pjevala bi ulica.*

*A mi smo starci.
U srcu stranci.
Za kruhom
lutamo —
kao vrapci.*

*
*   *

Ostavi mi oganj
u zjenama dana.
Rana.
I zora krvari.

Sagorjele su
u podnevnom srebru
suhe slutnje
ljutnje.

A dinja mjeseca
ubrana
iz bostana
neba.

*
* . *

*Daruj mi pticu
za kavez srca.*

*U sobi samoće
neka mi pjeva.*

*I dane gnjeva,
oblaka i bola
mekoćom pjesme
izliječi tugu
izraslu u licu.*

*
*   *

Ostavite gnijezda prazna
kao srca
poslije srdžbe,
i tuče krvi
iz oblaka strasti.

Proljeća čežnje,
proljeća cvijeća
zovite,
zovite . . .

*

* *

Moj vinograd —
moj mali grad
iz tuče.

Svoj jad od juče
vuče,
vuče.

Raskopan,
i komadan
raste
ko bršljan bez stabla.
Na njive polegla magla.

*
*   *

I

*List jablana miluje
sluh bezbojnih tišina.
Ostanimo nasamo.*

II

*Paluca mjesec
zlatan otrov
na nas.*

*Astronauti se uznijeli
do vječnosti, visoko,
do zvijezda.*

*
*   *
*

Požutjela sunca
u očima cvijeća
gase strasti
boja.

Miriše na starost
bolno stablo moje
kostoboljom grana.

Ranama jantara
sija vedrinom
bola.

*
*   *
*

*Srdžba kiše
iz sna me zove.
Mir se oblaka kali.*

*Snuzđeni cvijetovi zore
stiskaju se u se —
mali.*

*Srdžba se ulicom cakli.
Kiše . . .*

*
*   *

Umorne sjene
sapetih stabala
ukotvljene tišinom
ostaju za nama.

Plovimo tiho
nekamo
rukama žilavim.
Samo,
da sjenke nisu
umorne!

OLOVNI JUNACI

1.

SKOK BEZ PADOBRANA

*Grizemo se: nizina i ja.
Rđa dana nagriza mi tijelo.
Iz zgloba već trava izbija.
Sve je, sve je užareno, bijelo.*

SKRIVALICA

*Na panj noći moja nesanica —
crna zmija podzemnih dubina.
Svaki dan je nova skrivalica.
A u fraku smrt, i violina.*

D J E C A

*Glad u oku ukočeni ritam.
Nijema pjesma golubija lica.
Za nestale ptice ja se pitam.
Gdje su vrapci iz ovih ravnica?*

KRILO GOLUBIJE

*Lud je golub, krilo pod oblakom.
Blago krilu, dok sanja visinu.
I sunce je sebi našlo zaklon.
Zlatan pauk plete paučinu.*

2.

CRNA METALURGIJA

*Plug u plavoj brazdi rđa.
Besposlene zvijezde nude tijelo.
Na oltaru žrtve — svetogrđe.
Užareno željezo je — bijelo.*

KAZAN

*Plavi pladanj na stolnjaku parazan.
Oko njega kvadratići glava.
Kad narastu zeleni ko trava,
skuhat će ih neki gladan Kazan.*

PJESME I VRIJEME

*U pjesme sam pretopio vrijeme,
a u ritam šarene trenutke;
kitice su kao krizanteme,
kad u jesen nude svoje kutke.*

ZOV ZABATA

*Zabat zove zelene somune.
Ispod vjeđa golubice dvije.
Sijedi mjesec svoju mladost kune,
dok se noćas od očiju krije.*

3.

KRAĐA DANA

*Zlatan lanac okolo oblaka.
Crna krila klonula u klanac.
Crtež dana crnih olovaka
odmara se kao prazan ranac.*

KRAĐA NOĆI

*Klovn noći krivi se, i pije
pod cirkuskim platnom potepuha;
ispod boje lice mu se krije
u toj igri za koricu kruha.*

BELEŠKA O PISCU

Jakov Kolipović, rođen 1918. u Subotici, profesor je srpskohrvatskog jezika i književnosti. Sada je upravnik Gradske biblioteke u Subotici.

Prvu zbirku pesama objavio je 1944. Ostala dela: »Tisuću jedna noć« (1946), »Soneti« (1953), »U dolu jablan« (1964), »Radosti« (pesme za decu) kao i zbirke pesama »Sjeverna jesen«, »Medaljoni«, »Mozaik«, »Njiva patnje«, i »Žedan đeram«.

S A D R Ź A J

GRLICA

Grlica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
(bez naslova)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Pjesnik u apoteci	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20

GRANE

Lovac	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
Večernji motivi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Glas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Vrteška Aprila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Mile ulice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
Iza kiše...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
Svjetlost pjesnika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36

zkvh.org.rs

